

Karolina Stein

Centrum Społeczne OIKOS, Stowarzyszenie St. Elisabeth Marburg, Niemcy
Dolnośląska Szkoła Wyższa

***European Doctoral Programme in Career Guidance
and Counselling ECADOC, Sprawozdanie z szóstej
edycji Europejskiej Letniej Szkoły Doktorantów,
Malta 9–14 czerwca 2019 roku***

Już po raz szósty, w ramach Europejskiego Programu (ECADOC) odbyła się letnia szkoła dla doktorantów. W tej edycji wzięło udział 22 doktorantów z Europy, Afryki i Ameryki Południowej. Tematem przewodnim tegorocznej szkoły było „Doradztwo zawodowe dla sprawiedliwości społecznej: wiedza, praktyka, uprawnienie” (*Carierr Guidance for Social Justice: Knowledge, Practice, and Powerment*). Oprócz tradycyjnie już ugruntowanego celu, jakim jest kształcenie młodych naukowców w zakresie stosowania metod badawczych, wspieranie rozwoju ich kariery naukowej poprzez stwarzanie możliwości dzielenia się własnymi doświadczeniami i osiągnięciami z badaczami z innych krajów, zarówno europejskich, jak i pozaeuropejskich, tym razem głównym punktem uwagi było tworzenie okazji do zrozumienia związków teorii poradnictwa zawodowego z praktyką oraz wskazanie jej związku ze sprawiedliwością społeczną.

Tegorocznym gospodarzem Letniej Szkoły Doktorantów był Uniwersytet Maltański, wspierany przez takie instytucje, jak: Euro-Mediterranean Centre for Educational Studies, Centre for Labour Studies, ESPLORA, Heritage Malta. Głównymi opiekunami i organizatorami tegorocznej Szkoły byli zaś prof. Ronald G. Sultana (Uniwersytet Maltański), prof. Rie Thomsen (Uniwersytet w Aarhus) oraz prof. Tristram Hooley (Uniwersytet w Derby). Zaproponowana forma organizacji zajęć niemożliwa byłaby bez współpracy wielu innych profesorów, doktorów, docentów i praktyków, którzy wymienieni zostaną w dalszej części sprawozdania.

Już na kilka miesięcy przed rozpoczęciem Letniej Szkoły młodzi naukowcy, krok po kroku, wprowadzani byli w poszczególne etapy przygotowania się do udziału w niej. Poprzez kontakt drogą elektroniczną mieli oni możliwość uzyskać pierwsze informacje na temat organizatorów, organizacji, jak również współuczestników i ich projektów badawczych. Kolejnym etapem tych przygotowań była lektura

rekomendowanych dwóch publikacji: *Career Guidance for Social Justice. Contesting Neoliberalism* autorstwa Tristrama Hooleya, Ronalda Sultana i Rie Thomsen oraz *Career Guidance for Emancipation. Reclaiming Justice for the Multitude* tych samych autorów. W celu dokładnego przestudiowania obu tekstów młodzi badacze podzieleni zostali na trzy- lub czteroosobowe grupy, którym przydzielone zostały poszczególne rozdziały wyżej wymienionych publikacji. Zadaniem doktorantów było przygotowanie się do prowadzenia paneli dyskusyjnych na temat zawarty w wyznaczonych rozdziałach.

Na pierwszy dzień Letniej Szkoły organizatorzy zaplanowali aktywności kulturalne, takie jak zwiedzanie autokarem Malty, w tym stolicy Valletty, obejrzenie filmu dokumentalnego opowiadającego historię tego kraju, a następnie zwiedzenie megalitycznych budowli wzniesionych około 3500 r. p.n.e. oraz możliwość wzięcia udziału w tradycyjnych uroczystościach obchodzonych z okazji Zielonych Świątek w miejscowości Zebbug. Podczas podróży autokarem można było usłyszeć wiele interesujących informacji na temat burzliwej historii Malty i wielokulturowych wpływów, jakie można po dziś dzień dostrzec nie tylko w architekturze, ale również w codziennym życiu jej mieszkańców. Profesor Ronald Sultana – rodowity Maltańczyk – opowiadał o połączeniu tradycji i nowoczesności, korzeniach kultury maltańskiej oraz ich wpływie na dzisiejszą kulturę oraz mentalność Maltańczyków. Tak zorganizowany pierwszy dzień dawał mnóstwo możliwości do rozmów ze współuczestnikami oraz organizatorami, co było doskonałym pomysłem na poznanie się i integrację całej grupy.

Drugi dzień rozpoczął się od oficjalnego powitania uczestników i wprowadzenia w strukturę zaplanowanych na pięć kolejnych dni bloków zajęciowych i różnych form pracy.

Struktura kolejnych dni uwzględniała sesje w postaci wykładów przedpołudniowych, prowadzonych przez organizatorów głównych: prof. Sultana, prof. Thomsen i prof. Hooley, jak również zaproszonych profesorów, doktorów i docentów współpracujących w ramach programu ECADOC zarówno przybyłych na Maltę, jak i referujących *via* wideo. Część wykładowa wzbogacana była udziałem gości – praktyków z dziedziny poradnictwa i doradztwa kariery, pracujących w różnorodnych instytucjach na Malcie. Część przedpołudniowa zajęć, a dokładniej mówiąc wykłady, kończone były panelem, prowadzonym przez ustalone i wspomniane już wcześniej grupy doktorantów. Część popołudniowa zajęć zazwyczaj rozpoczynała się od pracy w małych grupach, w skład których wchodziło dwóch lub trzech profesorów lub doktorów, podejmujących rolę mentorów lub raczej opiekunów naukowych oraz trzech lub czterech doktorantów. Sesja mająca formę seminarium doktoranckiego czy raczej superwizji akademickiej (Collective Academic Supervision) dawała doktorantom możliwość przedstawienia projektów badawczych, pojawiających się refleksji oraz otrzymania uwag zwrotnych zarówno od mentorów grupy, jak również pozostałych doktorantów. Możliwe było zadawanie pytań, wysuwanie sugestii i udzielanie rad w zakresie zarówno samego tematu badań, jak i ich

przebiegu, zastosowanej metodologii czy napotkanych w procesie badań trudności. Tę część kończyły wspólne zajęcia, podsumowujące przebieg aktywności całego dnia. Codziennie po oficjalnej części organizatorzy wypełnili niemal każdy wieczór propozycjami aktywności pozwalającej na dalsze zwiedzanie i poznawanie Malty, jak również sprzyjającej głębszej integracji uczestników poprzez indywidualne rozmowy i dyskusje na tematy związane z ich badaniami bądź omawianymi w ramach Letniej Szkoły tematami wykładów.

A oto, jak przebiegały zajęcia w kolejnych dniach Szkoły. W poniedziałek 10 czerwca 2019 r. poranną część wykładów prowadzili prof. Hooley, prof. Thomsen i prof. Sultana, którzy wyrazili swoje poglądy na temat doradztwa zawodowego i jego relacji ze sprawiedliwością społeczną (*Career guidance and social justice: Introducing key themes and concepts*), starając się wprowadzić słuchaczy w kluczowe koncepcje i główne aspekty tego obszaru. Drugi wykład tego dnia, którego tematem był aspekt osobisty i polityczny doradztwa zawodowego (*The personal and the political in career guidance*) wygłoszony został przez dra Manwela Debono (Uniwersytet Maltański) i prof. Marcela Afonsa Ribeiro (Uniwersytet w Sao Paulo). Nieobecny niestety był autor trzeciego zaplanowanego na ten dzień wykładu dr Chad Olle (Uniwersytet Bostoński). Panel refleksyjny do obu tematów poprowadzili doktoranci Rosie Alexander, Laura Felby i Mariana Casanova.

Popołudniowa część zajęć, jak już wspomniano wyżej, przebiegała w małych grupach super wizji akademickiej i w każdej z nich miała inny scenariusz.

We wtorek, 11 czerwca 2019 pierwszy wykład, który miał na celu zgłębienie naszego rozumienia pojęcia *sprawiedliwość społeczna* (*Deepening our understanding of social/in justice*) poprowadzili dr Rachel Buchanan (Uniwersytet w Newcastle, w Australii) oraz Elnaz Kashefpakdel (dyrektor badań nad edukacją i zatrudnieniem z Wielkiej Brytanii). Panelem refleksyjnym do tego tematu kierowali doktoranci: Pauline David, Ingrid Bakke i Jonna Linde. Tematem drugiego wykładu w tym dniu była refleksyjność, krytyczność i zaangażowanie (*Reflexivity, criticality and engagement*) przedstawione w wykładzie prof. Helle Merete Nordentoft (Uniwersytet w Aarhus) i dr Ingeli Bergmo-Prvulovic (Uniwersytet w Jönköping). Panel refleksyjny poprowadzili doktoranci: Marta Bartusiak, Iva Cernja i Christine Garzia. Po południu, jak przewidziano w planie, odbyły się zajęcia w małych grupach pod okiem opiekunów naukowych.

Środowe zajęcia zorganizowano poza murami klasztoru Ms St. Joseph w Mosta. Uczestnicy mieli okazję poznać część budynków Maltańskiego Towarzystwa Doradztwa Zawodowego (Malta Career Guidance Association), gdzie pierwszy wykład poprowadził przybyły z USA prof. David L. Blustein (Uniwersytet Bostoński), a którego tematem było bycie naukowcem i aktywistą oraz poszukiwanie znaczącej części wspólnej tych rodzajów aktywności (*Being scholar and an activist: Finding a meaningful shared space*). Panel refleksyjny w tym dniu poprowadzili: Gil Frigerio, Madeline Haenggli i Jeanine van Halteren. Wykład drugi, którego tematem była refleksja na temat inicjowania możliwości zmian poprzez badania społeczności

marginalizowanych (*Making difference?*), został wygłoszony przez obecną na miejscu, współczłonkinię programu ECADOC dr Anouk Albien (Uniwersytet w Bern, w Szwajcarii). Natomiast referujący *via* video prof. Victor Wong (Uniwersytet w Hong Kongu) i Toby Yip (docent i praktyk pracy socjalnej) oraz dr Aditi Arur (Uniwersytet w Minnesocie) i Mansi Sharma (dziennikarka) ukazali różne wyniki swoich badań w zakresie poradnictwa i doradztwa zawodowego oraz ich wpływ na przebieg biografii z uwzględnieniem kontekstów kulturowych różnych krajów. Panel refleksyjny po ich zakończeniu poprowadzili Mihai Iacob, Siaka Sanou i Jennifer McKenzie. Tego popołudnia zrezygnowano z pracy w grupach superwizyjnych na rzecz wykładu prowadzonego przez praktyków z dziedziny poradnictwa i doradztwa zawodowego na Malcie: Mario Gerada-Jesuit (centrum dla uchodźców), Nicola P. Cassar i Ylenia Vella (Jobplus) oraz Tonio Axisa (R.M. Hous Charities).

W czwartek 13 czerwca 2019 r. pierwszy wykład przedstawili prof. Marius Martinez-Munoz (Uniwersytet w Barcelonie) i dr Anna Bilon (Dolnośląska Szkoła Wyższa), którzy odnieśli się do kwestii rozumienia i pokonywania nierówności społecznych, rozpatrując je w przeszłej i aktualnej sytuacji ekonomicznej i politycznej w krajach swego pochodzenia (*Understanding and challenging inequality*). Dyskusje w ramach panelu refleksyjnego poprowadzili Miika Kekki, Karolina Stein i Erik Zeltner. Zaś drugim wykładem na temat wielu możliwości stwarzanych przez wykorzystywanie różnych metodologii zajęli uwagę doktorantów profesorowie Helle Nordentoft (Uniwersytet w Aarhus, w Danii), Rie Thomsen oraz prof. Peter Weber (Szkoła Wyższa w Mannheim) i prof. Ronald Sultana. Panel refleksyjny na ten temat poprowadzili Akouete Dankou, Josette Barbara Cardona i Bo Klindt Poulsen. W ramach zajęć popołudniowych uczestnicy ponownie pracowali w małych grupach superwizyjnych, a na zakończenie wszyscy wzięli udział we wspólnej sesji podsumowującej pracę grup superwizji akademickiej.

Ostatni dzień zajęć, piątek 14 czerwca 2019 r., rozpoczął się od wspólnej sesji, w czasie której młodzi badacze wspierani przez doświadczonych już naukowców mieli okazję do podjęcia refleksji, jak również wymiany opinii i doświadczeń na temat tego, jakim badaczem są lub chcieliby być oni sami, oraz nad istotą przebiegu ich kariery zawodowej. Wypracowane w podgrupach konstatacje zaprezentowane zostały pozostałym członkom Letniej Szkoły. Popołudniowa część zajęć zakładała ewaluację przebiegu zajęć oraz podsumowanie obserwacji dokonanych podczas całej Letniej Szkoły. Był to również czas na ostatnie pytania, wyjaśnienia, przemyślenia i refleksje, jak również przekazywanie organizatorom, sugestii uczestników co do organizacji kolejnych edycji Letniej Szkoły Doktorantów w ramach programu ECADOC.

Jednogłośnie uczestnicy szóstej Letniej Szkoły Doktorantów przyznali, iż intensywna praca, jaką wykonali w ramach zarówno wysłuchania wykładów, udziału w panelach refleksyjnych, jak i dzięki superwizji akademickich i możliwości prezentowania własnych projektów badawczych, pozwoliła dostrzec pewne aspekty własnej pracy badawczej z zupełnie innej perspektywy, a zwłaszcza odkryć nowe

możliwości i zastanowić się nad zastosowaniem innych jeszcze – niż stosowane dotychczas – narzędzi i metod badawczych. Również intensywna wymiana doświadczeń i opinii pomiędzy uczestnikami szkoły w czasie wolnym od zajęć, jaka możliwa była między innymi przez zakwaterowanie wszystkich doktorantów w miejscu tak wyjątkowym i dającym tak dużo możliwości do przemyśleń i refleksji, jakim jest Klasztor Mt St. Joseph w miejscowości Mosta, spotęgowała pozytywne doświadczenia, zebrane podczas udziału w Letniej Szkole Doktorantów na Malcie w 2019 r.